

Î N C H E I E R E

10 iulie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Larisa Burzacovscaia,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Larisa
Burzacovscaia împotriva lui Gheorghe Tauci, Alina Tauci, Banca Comercială
„Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru”
privind declararea nulității contractului de ipotecă,
împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 09 februarie 2016 Larisa Burzacovscaia a adresat cerere de chemare în
judecată împotriva lui Gheorghe Tauci, Alina Tauci și BC „Moldova-
Agroindbank” SA, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru”, solicitând radierea
dreptului de gaj și evacuarea forțată a lui Gheorghe Tauci și Alina Tauci din
imobilul nr. XXX.

Ulterior, concretizându-și în mod repetat cerințele, a solicitat instanței
declararea nulă a contractului de ipotecă nr. S130041-a din 04 aprilie 2013 încheiat
între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Gheorghe Tauci, Alina Tauci asupra
bunului imobil situat în XXX, nr. cadastral XXX cu radierea acestei grevări din
Registrul bunurilor imobile și evacuarea lui Gheorghe Tauci, Alina Tauci din
apartamentul nr. XXX.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 04 aprilie 2013 a fost încheiat
contractul de vânzare-cumpărare între Larisa Burzacovscaia în calitate de vânzător
și Gheorghe Tauci în calitate de cumpărător, privind procurarea apartamentului nr.
XXX, autentificat de notarul public Oleg Gladîș și înregistrat în Registrul bunurilor
imobile cu nr. cadastral XXX.

A afirmat că contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat fictiv având
scopul de a obține un credit pentru finanțarea SRL „Grig Construct”, iar
apartamentul nr. XXX a fost gajat în favoarea băncii prin contractul de ipotecă nr.S
130041 din 03 aprilie 2013.

A relatat că la 03 octombrie 2013, dânsa s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată privind anularea contractului de vânzare-cumpărare cu aducerea părților la etapa inițială, acțiune care a fost admisă prin decizia din 16 decembrie 2014 a Curții de Apel, contractul de vânzare-cumpărare a imobilului nr. XXX a fost anulat, iar decizia a fost menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție prin care a fost constată inadmisibilitatea recursului declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA, Gheorghe Tauci și Alina Tauci.

Ulterior, dânsa a adresat cerere ÎS „Cadastru” privind înregistrarea deciziei Curții de Apel Chișinău și încheierii Curții Supreme de Justiție prin care a fost anulat contractul de vânzare-cumpărare a imobilului nr. XXX, însă i-a fost comunicată imposibilitatea de a înregistra dreptul de proprietate asupra imobilului, deoarece este înregistrat contractul de ipotecă prin care proprietarii anteriori au garantat cu imobilul său creditul acordat de către bancă.

Susține reclamanta că, până în prezent nu poate să înregistreze dreptul de proprietate asupra imobilului. Necățind la faptul că, prin decizia Curții de Apel Chișinău a fost anulat contractul de vânzare-cumpărare nr. 3043 dintre Larisa Burzacovscaia în calitate de vânzător și Gheorghe Tauci, în calitate de cumpărător privind înstrăinarea apartamentului nr. XXX cu 3 odăi, autentificat de notarul public Oleg Gladîș și înregistrat în registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral XXX.

A notat că fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic, fapt care în opinia sa impune obligația instanței să anuleze contractul de ipotecă al bunului mobil în litigiu încheiat între Gheorghe Tauci și Alina Tauci pe de o parte și BC „Moldova-Agroindbank” SA, pe cealaltă parte, în așa mod ca proprietarul bunului, Larisa Burzacovscaia, să dispună de dreptul de proprietate pentru a fi înregistrat în Registrul Bunurilor Imobile.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a admis acțiunea, s-a declarat nul contractul de ipotecă nr.S130041-a din 04 aprilie 2013 încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA, Gheorghe Tauci și Alina Tauci asupra bunului imobil situat în XXX, nr. cadastral XXX cu radierea acestei grevări din Registrul bunurilor imobile și evacuarea lui Gheorghe Tauci și Alina Tauci din ap. XXX situat în XXX.

S-a încasat în mod solidar din contul BC „Moldova-Agroindbank” SA, Gheorghe Tauci și Alina Tauci în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 20000 de lei.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de BC „Moldova-Agroindbank” SA, s-a casat hotărârea din 26 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Burzacovscaia împotriva lui Gheorghe Tauci, Alina Tauci și Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru” privind declararea nulității contractului de ipotecă și a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Burzacovscaia împotriva lui Gheorghe Tauci, Alina Tauci și Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru” privind declararea nulității contractului de ipotecă.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că, contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. XXX, a fost încheiat la data de 04 aprilie 2013, la aceeași dată acesta a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile. Pentru

procurarea acestui apartament, Gheorghe Taucci a achitat suma de 206 000 de lei în baza recipisei din 27 martie 2013, cu titlu de avans, iar restul sumei a achitat-o din contul creditului contractat de la BC „Moldova-Agroindbank” SA, fapt confirmat prin înscrierile prezentate de către apelant în instanța de apel.

Astfel, Colegiul civil a reținut că, în situația în care s-a anulat contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului, care i-a dat drept de dispoziție lui Gheorghe Taucci asupra apartamentului și în baza căruia ultimul l-a ipotecat, contractul de ipotecă a fost încheiat în scopul asigurării executării contractului de credit bancar, de care Gheorghe Taucci a beneficiat, fapt confirmat în cadrul examinării cauzei. Astfel încât până la stingerea obligației garantate prin ipotecă, contractul de ipotecă a cărui nulitate se invocă, de asemenea urmează să producă efecte juridice.

A specificat că, printr-o eventuală anulare a contractului de ipotecă s-ar prejudicia interesele băncii, care a dobândit dreptul ipotecar asupra bunului imobil în scopul garantării executării corespunzătoare a contractului de credit. Astfel, având în vedere că la încheierea contractului de credit, instanța nu a constatat încălcarea drepturilor și intereselor părților, iar la momentul încheierii contractului de ipotecă, dreptul de proprietate a lui Gheorghe Taucci era înregistrat în Registrul bunurilor imobile în conformitate cu art. 321 alin. (2) Cod civil, instanța a stabilit că banca a dobândit dreptul ipotecar cu bună-credință.

Cu referire la pretențiile privind radierea contractului de ipotecă din Registrul bunurilor imobile și evacuarea lui Gheorghe Taucci, Alina Taucci din bunul imobil ipotecat, Colegiul civil a relevat că, acestea reprezintă pretenții subsecvente pretenției de declarare a nulității contractului de ipotecă, și de asemenea au fost respinse.

Colegiul civil a concluzionat că prima instanță a constatat pe deplin circumstanțele cauzei, însă a dat o apreciere eronată materialului probator, precum și a interpretat eronat normele materiale și procedurale, motiv pentru care s-a impus casarea hotărârii din 26 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii privind declararea nulității contractului de ipotecă, ca fiind neîntemeiată.

La 19 martie 2019 Larisa Burzacovscaia a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău ca fiind neîntemeiată și nefondată cu aplicarea eronată a legii materiale și procesuale, cu menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu au fost constatate și elucidate toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

A menționat că instanța de apel nu s-a expus din care considerent s-a respins cererea de chemare în judecată, astfel încălcând normele materiale și procedurale expunându-se doar asupra unui capăt de cerere, iar pretenția privind radierea din registrul al dreptului de proprietate a lui Gheorghe Taucci și Alina Taucci și evacuarea din registrul bunurilor imobile, lăsându-le fără examinare.

La fel, susține că instanța de apel a încălcat normele de drept procesual art. 382-385 Cod de procedură civilă, cauza fiind examinată doar la etapa susținerilor verbale și a replicilor, astfel neavând posibilitatea de a înainta cereri și demersuri, a prezenta referință pe marginea cauzei, prin urmare i-a fost îngădit dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 21 ianuarie 2019 (f.d. 39 vol. II), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți.

Prin urmare, recursul declarat la 19 martie 2019 de către Larisa Burzacovscaia, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 22 aprilie 2019 în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de către Larisa Burzacovscaia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 68 vol. II).

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Larisa Burzacovscaia, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Larisa Burzacovscaia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național

și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Larisa Burzacovscaia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Larisa Burzacovscaia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh